

8. lekcia v Máriinej škole:

Mária uvažuje nad slovami... Zvestovania

(Ján Krajčík, 10. august 2014)

Nasledujúce katechézy nám chcú ukázať Máriu, ktorá uvažuje.

V evanjeliách máme niekoľko priamych citátov, ktoré hovoria o Márii ako o uvažujúcej žene:

V Lukášovom evanjeliu, v 1. Kapitole čítame ako Archanjel Gabriel pozdravil Máriu slovami: *Zdravas, milosti plná, Pán s tebou*. V 29. verši, ktorý je reakciou na tento pozdrav, čítame: *Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmyšľala, čo znamená takýto pozdrav*.

Ďalej nám Lukáš v 2. Kapitole predstavuje Máriu ako uvažujúcu ženu po príchode pastierov v Betleheme. Keď pastieri rozprávali, čo videli na nebeskej oblohe a počuli od anjelov, a prečo sú teraz pri nich v jaskynnej maštali, v 19. verši čítame: *... Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich*.

Sú ešte iné udalosti, v ktorých sa síce priamo nepíše, že Mária uvažovala, ale z kontextu to veľmi cítiť. Sú to udalosti obetovania dieťaťa Ježiša v chráme, kedy Mária počula slová staručkého Simeona a prorokyne Anny. Tie ju isto poriadne zasiahli a zapísali sa jej hlboko do srdca.

Ďalej to bola udalosť, kedy sa im 12-ročný Ježiš stratil v chráme.

Apoštol a evanjelista Ján zas opisuje vlastné zážitky s Máriou.

Na začiatku, to bolo v Káne Galilejskej, kde videl Máriu, ktorá uvažovala ako pomôcť svadobčanom a v súvisi s tým vedie dialóg s Ježišom (2. kapitola) a v závere, pod krížom, kde dostal od umierajúceho Ježiša obrovský dar: *Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe (19, 26-27)*.

Skôr, ako začneme uvažovať nad Máriiným uvažovaním, prečítajme si udalosť Zvestovania:

V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas, milosti plná, Pán s tebou.“ Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kralovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“

Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám?“ Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná! Lebo Bohu nič nie je nemožné.“ Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Anjel potom od nej odišiel.

(Lk 1, 26-38)

Mária, ktorá uvažuje. Uvažujúca žena.

Ako radi by sme vnikli do jej mysle a dozvedeli sa ako uvažovala.

Musíme si najprv uvedomiť, že Mária bola vychovávaná v jeruzalemskom chráme, presnejšie v chrámovej škole pre dievčatá, kde bola pripravovaná na to, že sa môže stať matkou Mesiáša. No predovšetkým, že sa má modliť. Má prosiť Boha aby čím skôr poslal Mesiáša.

V tejto škole zrejme Mária pochopila aj to, aký veľký hriech spáchali prví ľudia, keď sa postavili proti Bohu. Pochopila, akú bolesť musel prežívať Boh skazenosťou Evy, ktorá sa chcela(!) zašpiniť. Pochopila, že sa vrcholné božie dielo samo dobrovoľne rozhodlo odmietnuť Boží dar. Dobrovoľne povedalo Bohu: NIE, NEPOSLÚCHNEM! A tak bytosť plná milostí klesla na úroveň nižších tvorov. Mária zrejme odvtedy nosila v sebe túžbu utíšiť túto bolesť Boha a preto sa rozhodla, že svoje telo zasväťí anjelskej čistote, vôľou zostať čistá tak v túžbach, ako aj v ľudských vzťahoch.

S tým bola spojená aj ďalšia obeta, ktorú chcela Mária priniesť Bohu ako svoj dar – zrieknutie sa materstva. Keď si uvedomíme, akú veľkú úctu mala u Izraelitov žena, ktorá sa stala matkou – a naproti tomu –

ako sa pozeralo na ženu neplodnú – ako na Bohom potrebanú – ešte lepšie môžeme pochopiť obeť, ktorú Mária prijala na seba svojím sľubom panenstva.

Okrem poznania Písma a modlitieb boli dievčatá v chrámovej škole vychovávané aj k domácim prácam.

Zrejme aj v ten deň, v deň, kedy Boh k nej posla svojho posla, Mária pracuje a modlí sa. Mnohí maliari ju takto aj zobrazujú. Ako tú, ktorá síce rukami pracuje, pradiť ľan, ale myšlienkami je pohrúžená do rozhovoru s Bohom. Možno práve vtedy uvažovala nad tým ako veľmi už treba aby prišiel Mesiáš. Možno práve vtedy prosila Boha aby ho už poslal. Ona, ktorá bola rozhodnutá dať Bohu všetko, čo si len zažiada.

Ona, ktorá sa rozhodla prejsť celú cestu prvých hriešnikov, ale opačným smerom.

Počiatok hriechu bol v odmietnutí Boha, ona išla cestou úplného odovzdania sa Bohu.

Boh vo svojej veľkej láske dal prvým ľuďom nesmierne veľký dar, keď ich pozval do spolupráce, ba treba povedať do partnerského vzťahu. Všetko, čo pre človeka stvoril, dal človekovi aby to pomenoval, aby si prírodu podmanil a zvelaďoval ju, aby objavoval a využíval pre svoje dobro všetko to, čo ho obklopuje. Ba dokonca Boh ohraničil sám seba a pozval človeka do spolupráce aj na vzniku nových živých ľudských bytostí! Ponechal si len to, že týmto novým bytostiam dáva dušu. A čo urobil človek? Toto všetko odmietol. Obrazne povedané – v porovnaní s knihou Genezis – povedal Bohu: nechaj si to, ja chcem len to, čo si mi zakázal. Chcem sa „nažrať“ zo stromu poznania.

A tým, že to človek aj urobil, znížil sa na úroveň zvierat, ktorým stačí k spokojnosti len to, aby mali čo žrať.

Mária to všetko chápala a preto sa rozhodla z lásky k Bohu vstúpiť do tohto partnerského vzťahu s ním – chcela robiť všetko to, k čomu ju Boh pozýval.

Adam s Evou si chceli užívať, nie zapojiť sa do veľkolepého Božieho plánu a preto hľadali, ako sa to nedá. Mária chcela spoluprácu s Bohom a preto hľadá ako sa to dá. Rozmýšľa, uvažuje nad tým, čo treba robiť, aby to fungovalo.

Cítala, že Boh ju pozýva k panenstvu, **s radostou to prijíma**. Keď si zamilovala panenstvo, ktoré ju robilo čistou ako Evu (pred tým, kedy uverila Satanovi) a Boh ju pozval k manželstvu s Jozefom, **s radostou to prijíma**. Tak vlastne s Jozefom vyzdvihli manželstvo na taký stupeň čistoty vzťahu, aký bol v úmysle Boha, keď stvoril prvých rodičov Adama a Evu. Keď Mária prijala skutočnosť, že bude žiť v manželstve, ale dobrovoľne sa zrieka materstva, čím sa vystavuje potupe okolia pre neplodnosť, Boh ju požiadal aby sa stala Matkou. Mária to **s radostou prijíma**: „Ako sa to stane? Čo mám urobiť aby sa to stalo?“ Eva chcela rozkoš, triumf, slobodu; skrátka, chcela si užívať a bolo jej jedno, že k tomu použije aj to, čo Boh zakázal. A aby v tom nebola sama, vťahuje do toho aj Adama ako spoluvinníka.

Mária naopak. S radostou dáva Bohu svoje „áno“, keď sa dozvie ako sa má do Božieho plánu zapojiť. A do tejto spolupráce vťahuje aj Jozefa.

Toto Máriino „Áno“ anulovalo Evino „Nie“. Eva jedla zo stromu, čo prinieslo smrť. Z Márie sa narodil nový Strom, ktorého Ovocie nám dáva život – večný život – život v Bohu.

Mária nám svojim uvažovaním nad Božími slovami a nad udalosťami života ukazuje, čo by sme v takých chvíľach mali robiť aj my.

K nám Boh neprichádza ako k Márii prostredníctvom anjela. Ale prichádza k nám v udalostiach každého dňa a cez každého človeka, ktorého stretne. A my sa môžeme zapojiť, stať sa Jeho partnermi na budovaní Božieho sveta, alebo sa mu môžeme otočiť chrbtom.

Ak sa však rozhodneme byť Jeho partnermi, tak nám cez ľudí dá spoznať, čo v tej chvíli od nás chce. Možno aby sme Mu prejavili lásku trpezlivosťou, inokedy láskavosťou. Niekedy zas tým, že sa necháme obdarovať. Keď budeme uvažovať, vždy nájdeme spôsob, ako môžeme Bohu cez konkrétneho človeka prejať svoju lásku.

Táto dnešná katechéza by nám tiež chcela pomôcť v tom, aby sme sa vedeli rozhodnúť pre partnerstvo s Bohom ako Mária, aby sme Mu vedeli povedať svoje „Áno“ ako ona a aby sme Ho vedeli milovať cez konkrétneho človeka ako Mária.

Nech nám v tom Mária, naša Matka, aj pomáha.

... Pod tvoju ochranu ...